

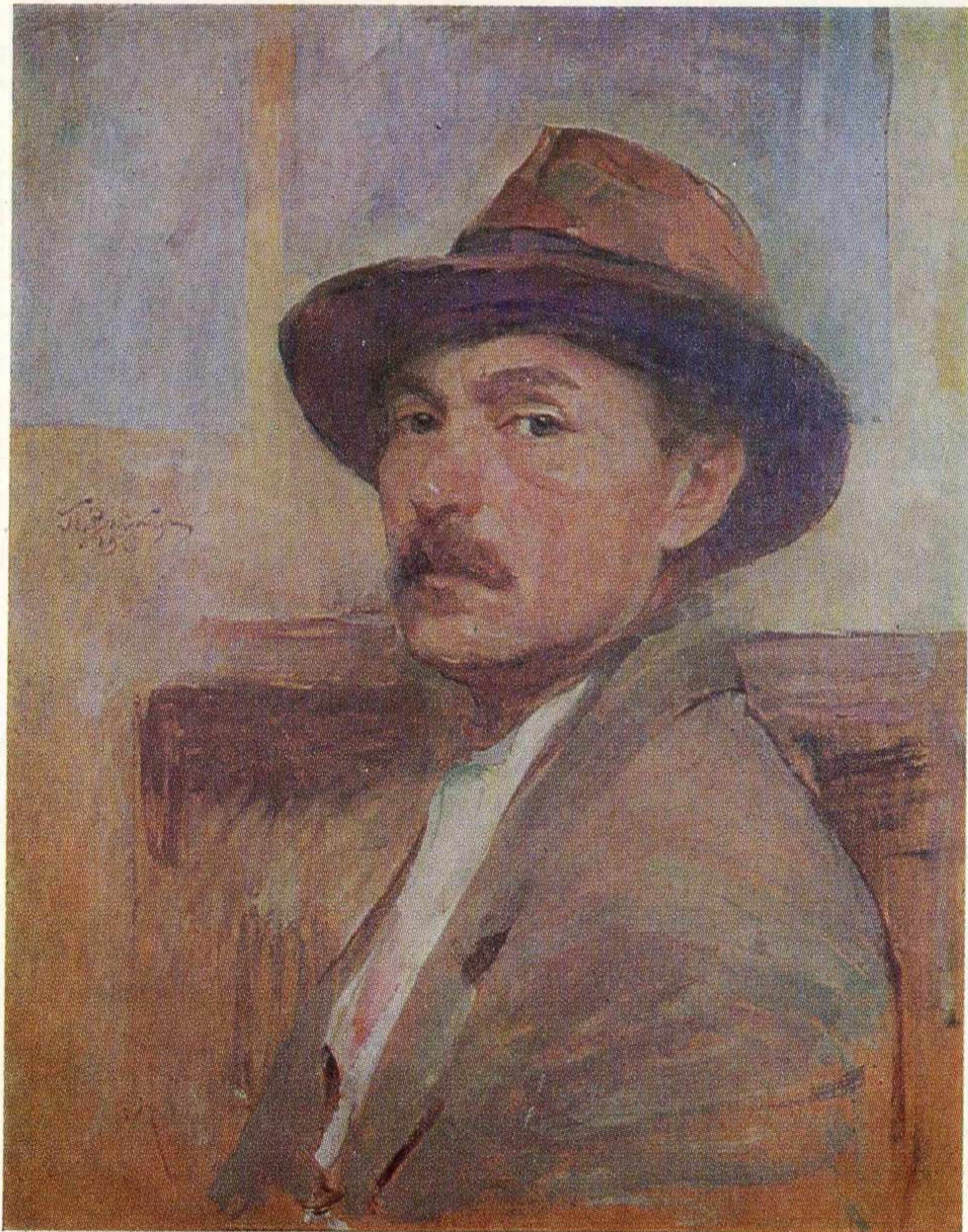
1877
1936

ПАВЛО
ВОЛОКИДІН

бібліотека українського мистецтва

uartlib.org

П. Волокидин

Автор-упорядник І. В. Возіянова
Художнє оформлення М. І. Старощука

© Видавництво «Мистецтво», 1980

Редактор О. В. Середа. Художній редактор С. М. Запорожець.
Технічний редактор Т. С. Татаренкова. Коректор П. В. Пиндюр.

Київ, «Мистецтво», 1980. Підписано до друку 22.01.80. БФ 31101,
формат 60×90¹/₁₈, папір крейд., високий друк, умовн. друк. арк.
0,93, тираж 3000, зам. 9—1939. Ціна 1 крб. 01 коп. Головне під-
приємство республіканського виробничого об'єднання «Поліграф-
книга» Держкомвидаву УРСР, 252057, Київ-57, Довженка, 3.

Автор-составитель Ирина Васильевна Возиянова
Художественное оформление Михаила Ивановича Старощука

В 80204—038 362—80 4903020000
М207(04)—80

ПАВЕЛ ВОЛОКИДИН
Комплект (15 репродукцій). На українском и русском языках
Издательство «Мистецтво», 252034, Киев-34, Золотоворотская, 11

ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ПАВЛА ГАВРИЛОВИЧА ВОЛОКИДИНА

тісно пов'язаний із становленням українського радянського образотворчого мистецтва. Перші живописні полотна художника з'явилися ще до Жовтневої революції, але по-справжньому його талант розкрився в радянський час. Особливо багато працював митець у жанрах портрета, пейзажу і натюрморту; саме вони дали йому змогу найповніше виявити своє ставлення до людини і природи, утвердити гуманістичну сутність свого мистецького кредо. Народився П. Г. Волокидін у грудні 1877 року на Орловщині. Основи художньої майстерності одержав в Одеському художньому училищі, де його вчителями були Г. О. Ладиженський та К. К. Костанді. У 1905—1906 роках художник навчався в Петербурзькій Академії мистецтв у талановитих педагогів В. Є. Савинського та Я. Ф. Ціонглінського; вдосконалював свою майстерність у відомого художника-графіка В. В. Мате (1915). З перших кроків Волокидіна у мистецтві в його творах відчутна міцна реалістична традиція. На виставках Петербурзької Академії мистецтв і Товариства південноросійських художників він неодноразово експонує портрети, пейзажні етюди, натюрморти, позначені гострим інтересом до натури. Новий і особливо плідний період у творчості Волокидіна почався після Великої Жовтневої соціалістичної революції. В цей час він переїхав на Україну, де поряд з викладацькою діяльністю натхненно працював над своїми картинами. Етапним твором у розвитку українського радянського портретного живопису стало полотно «Курсистка», в якому художник відобразив сильний, трохи суворий характер нової людини, що впевнено дивиться у майбутнє, знає свою мету в житті. Цей портрет засвідчив ідейну зрілість, високу мистецьку досконалість Волокидіна. Енергійно, темпераментно, хоч і в стриманих барвах, написаний «Автопортрет». Митець створює переконливий, співзвучний часові портрет художника, в якому індивідуалізований образ переростає в типовий, уособлюючи риси героя переломної доби. Твір відзначається психологічною глибиною, вдалим тонально-колірним вирішенням. Для кожного портрета Волокидін шукає зображальні засоби, що найповніше могли б виявити характер. У 20-і роки він відмовляється від сюжетно-жанрової мотивації образів і зображує портретованих у підкреслено простих позах, зосереджуючи всю увагу на обличчі («Портрет портового робітника», «Портрет професора О. А. Кіпена», «Жіночий портрет»). Найбільше вдаються художникові образи людей творчих, духовно багатих, цілеспрямованих (портрети народної артистки СРСР З. Гайдай, художників І. Северина, О. Сиротенка, гітариста З. Кіпченка та ін.). Митець широко використовує можливості кольору. У портретах 30-х років він переходить від тонального живопису до багатоколірності, декоративної узагальненості. У вільній декоративній манері написані «Портрет О. М. Дерібаса», «Портрет дружини художника» і багато інших портретів та етюдів. Значне місце в творчому доробку Волокидіна займають пейзажі, в яких він виразив своє захоплення красою природи. Йому належать ліричні пейзажні картини, а також етюди, сповнені прозорим повітрям морських просторів, гарячим сонцем чорноморських лиманів («Гра сонця», «Сушіння парусів», «Море»). Живопис їх інтенсивний, напрочуд багатий на складні колірні відтінки. Ліричність у пейзажах художника часто поєднується з прагненням до узагальненості й епічності («Кам'янець-Подільська фортеця», «Вечірній пейзаж», етюди «Херсон», «Дубки»). Крім портретів та пейзажних етюдів, Волокидін писав також натюрморти. Кращі з них («Натюрморт з червоним підносом», «Натюрморт», «Квіти у синій вазі» та ін.) через світ речей, побачений очима художника, розкривають справжню красу повсякденного життя. Вдумливий митець, людина щедрої душі, П. Г. Волокидін багато сил віддав педагогічній роботі в Одеському художньому училищі, Одеському та Київському художніх інститутах. Серед його вихованців чимало відомих майстрів радянського живопису: Є. В. Волобуєв, Є. А. Кибрик, Г. С. Меліхов та інші. Творчі пошуки Павла Гавриловича Волокидіна, одного з визначних українських радянських живописців, майстра психологічного портрета, що відобразив подих нової доби, створив гострохарактерні, довершені образи своїх сучасників, стали значним внеском у розвиток українського радянського образотворчого мистецтва.

**ПАВЛО
ВОЛОКИДІН**

Комплект
репродукцій
з картин

ХЕРСОН. Етюд

Одеський художній музей

КУРСИСТКА

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

ПОРТРЕТ ХУДОЖНИКА І. СЕВЕРИНА

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

АВТОПОРТРЕТ

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

ПОРТРЕТ ПОРТОВОГО РОБІГНИКА

Приватне зібрання

ДУБКИ. Етюд

Харківський художній музей

НАТЮРМОРТ З ЧЕРВОНИМ ПІДНОСОМ

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

ЖІНОЧИЙ ПОРТРЕТ

Приватне зібрання

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКА ФОРТЕЦЯ

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

ВЕЧІРНІЙ ПЕЙЗАЖ

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

РОБІТНИК. Етюд до картини «Зустріч робітниками

Одеси Червоної Армії у 1919 році»

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

ПОРТРЕТ З. М. ГАЙДАЙ

Харківський художній музей

ПОРТРЕТ О. М. ДЕРІБАСА

Одеський художній музей

ПОРТРЕТ ДРУЖИНИ ХУДОЖНИКА

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

ПОРТРЕТ ГІТАРИСТА З. І. КІПЧЕНКА

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

На обкладинці:

ЖІНОЧИЙ ПОРТРЕТ.

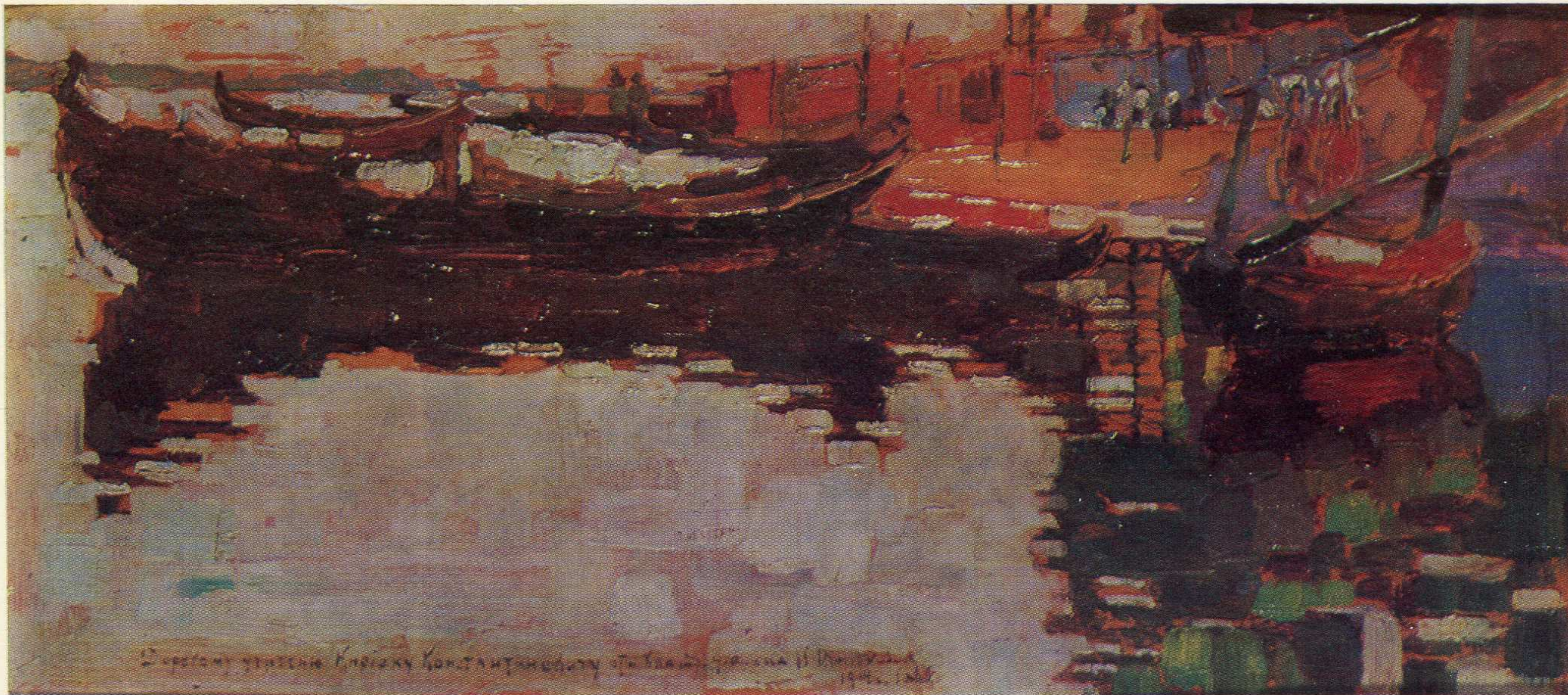
Полотно, олія. 1914

Державний музей українського образотворчого мистецтва УРСР

АВТОПОРТРЕТ.

Полотно, олія. 1930-і роки

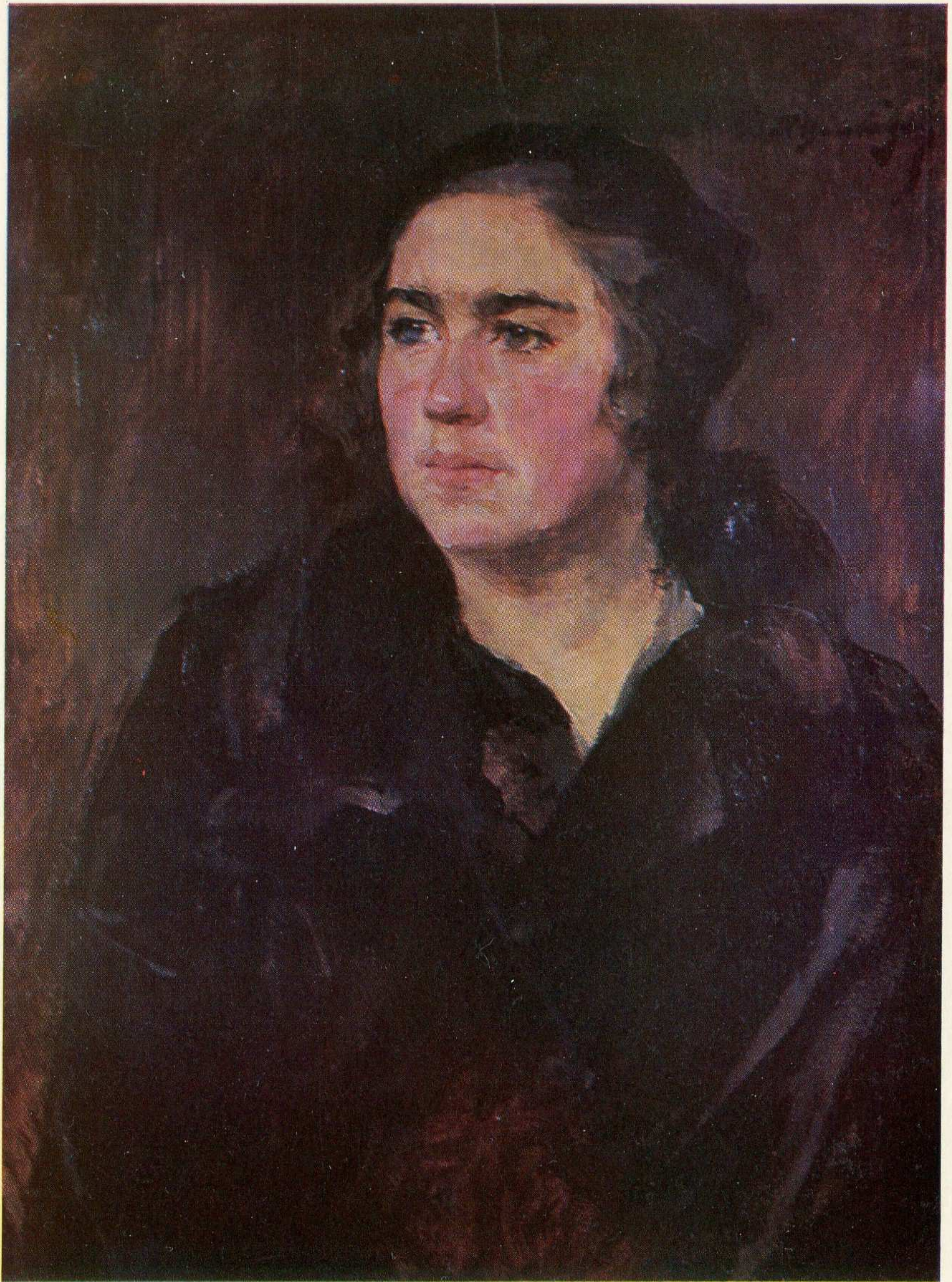
З колекції Київського державного художнього інституту

П. Г. Волокидін.
ХЕРСОН. Етюд. Полотно, олія. 1913
П. Г. Волокидин.
ХЕРСОН. Этюд. Холст, масло. 1913

Київ, «Мистецтво», 1980

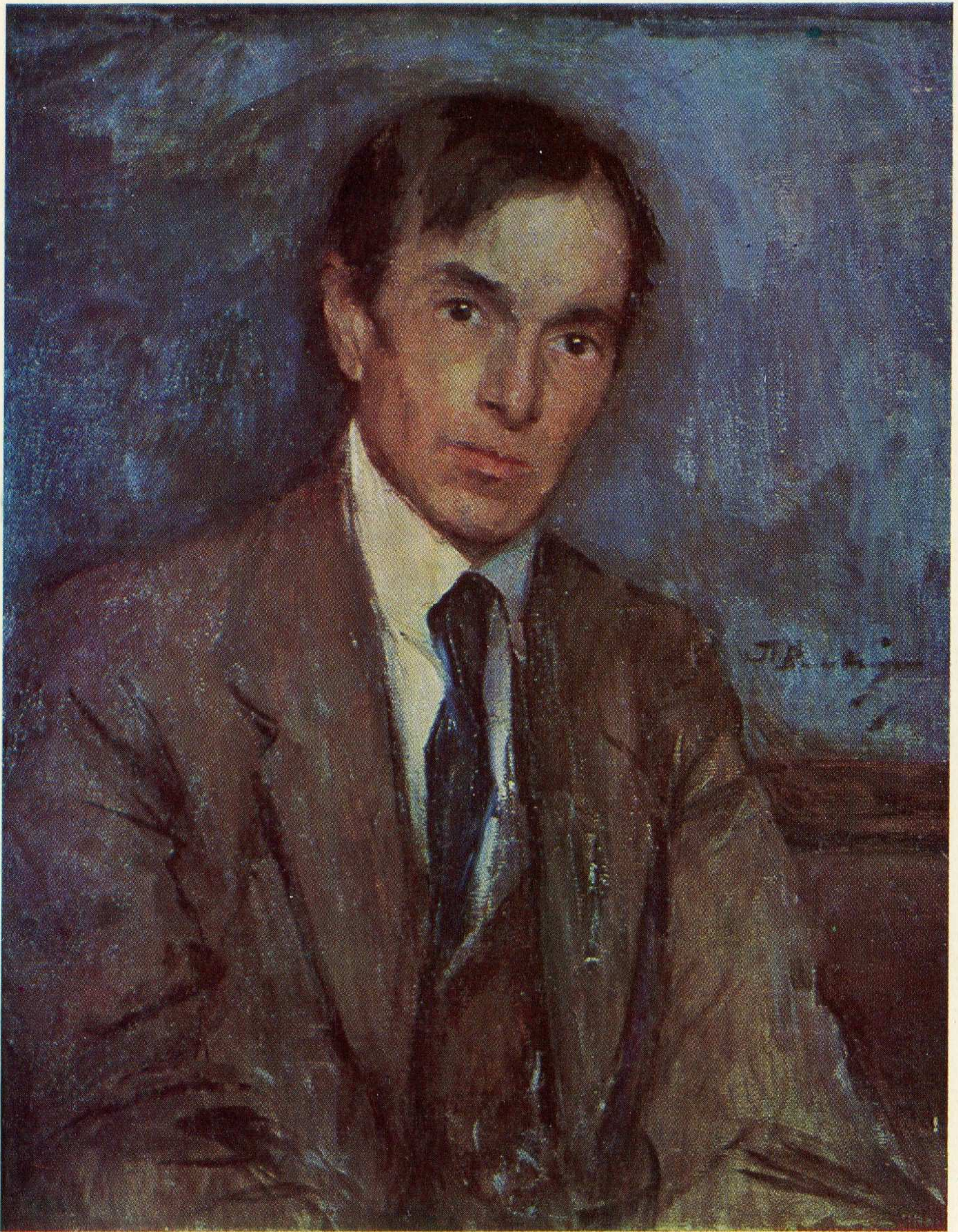
Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
КУРСИСТКА. Полотно, олія. 1918
П. Г. Волокидін.
КУРСИСТКА. Холст, масло. 1918

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ ХУДОЖНИКА І. СЕВЕРИНА. Полотно, олія. 1919
П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ ХУДОЖНИКА И. СЕВЕРИНА. Холст, масло. 1919

Київ, «Мистецтво», 1980

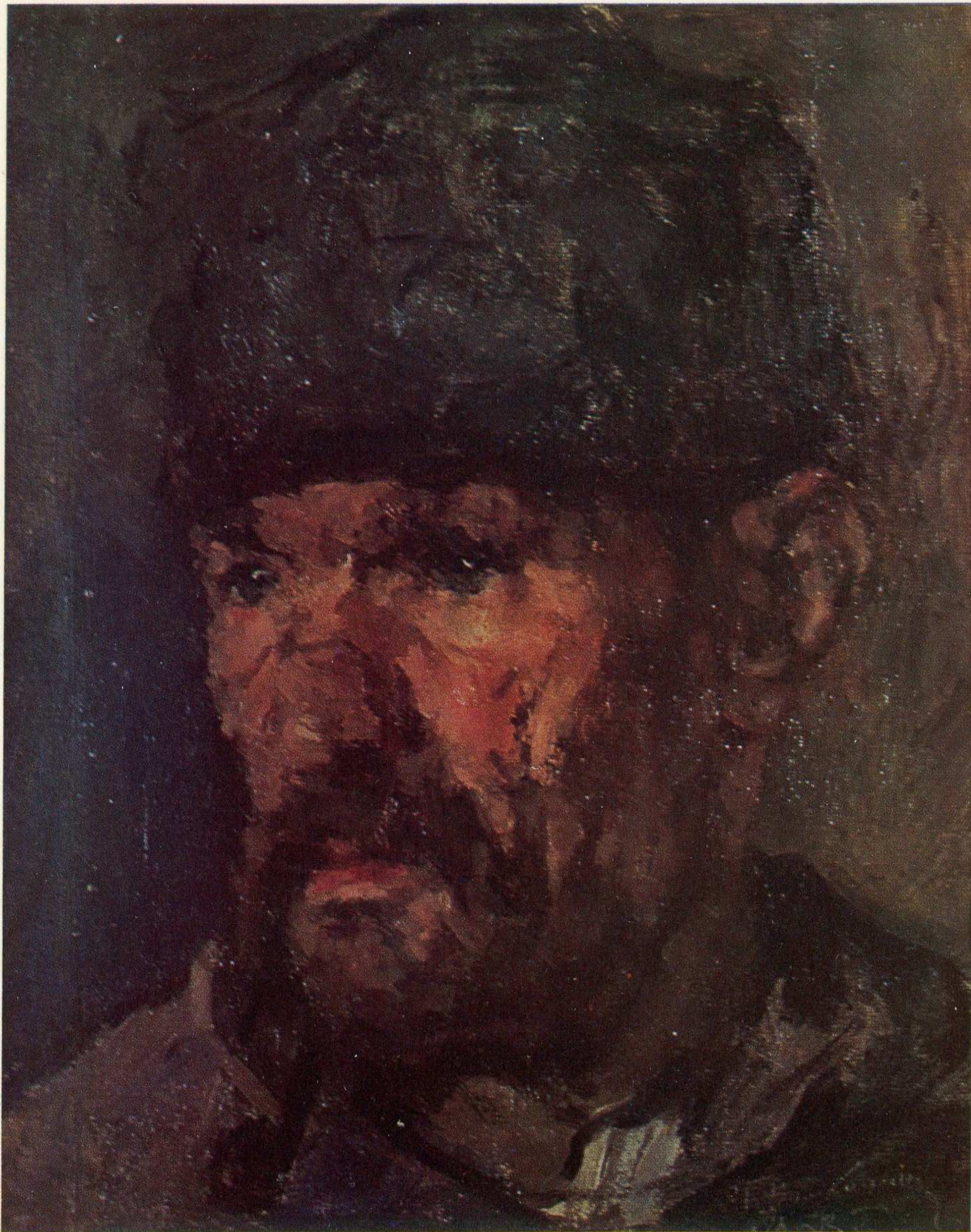
Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
АВТОПОРТРЕТ. Дикт, олія. 1921
П. Г. Волокидін.
АВТОПОРТРЕТ. Дикт, масло. 1921

Київ, «Мистецтво», 1980

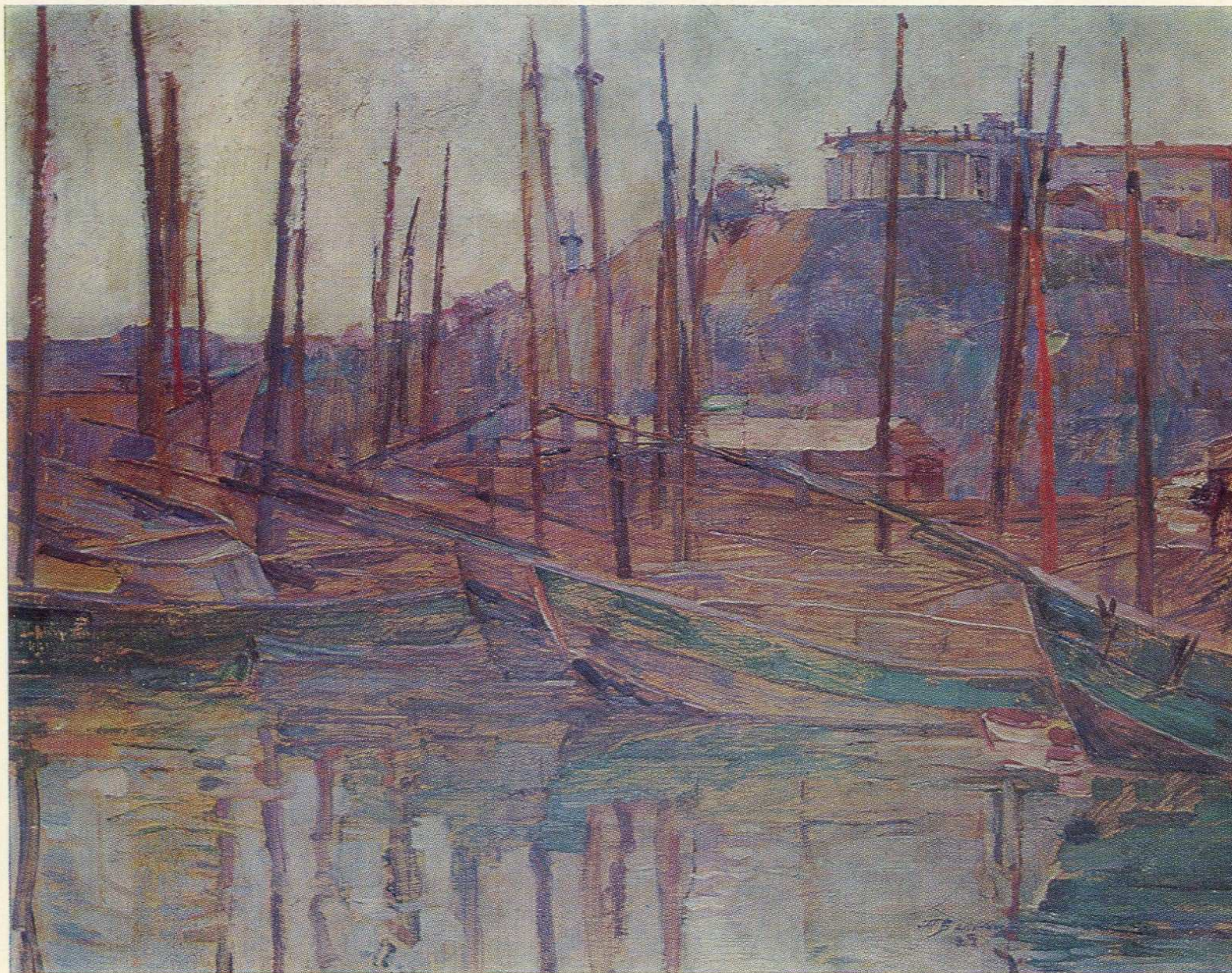
Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ ПОРТОВОГО РОБІТНИКА. Полотно, олія. 1923
П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ ПОРТОВОГО РАБОЧЕГО. Холст, масло. 1923

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
ДУБКИ. Етюд. Картон, олія. 1924
П. Г. Волокидин.
ДУБКИ. Етюд. Картон, масло. 1924

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
НАТЮРМОРТ З ЧЕРВОНИМ ПІДНОСОМ. Полотно, олія. 1927
П. Г. Волокидин.
НАТЮРМОРТ С КРАСНЫМ ПОДНОСОМ. Холст, масло. 1927

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
ЖІНОЧИЙ ПОРТРЕТ. Полотно, олія. 1928
П. Г. Волокидин.
ЖЕНСКИЙ ПОРТРЕТ. Холст, масло. 1923

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКА ФОРТЕЦЯ. Полотно, олія. 1930
П. Г. Волокидин.
КАМЕНЕЦЬ-ПОДОЛЬСКАЯ КРЕПОСТЬ. Холст, масло. 1930

Київ, «Мистецтво», 1980

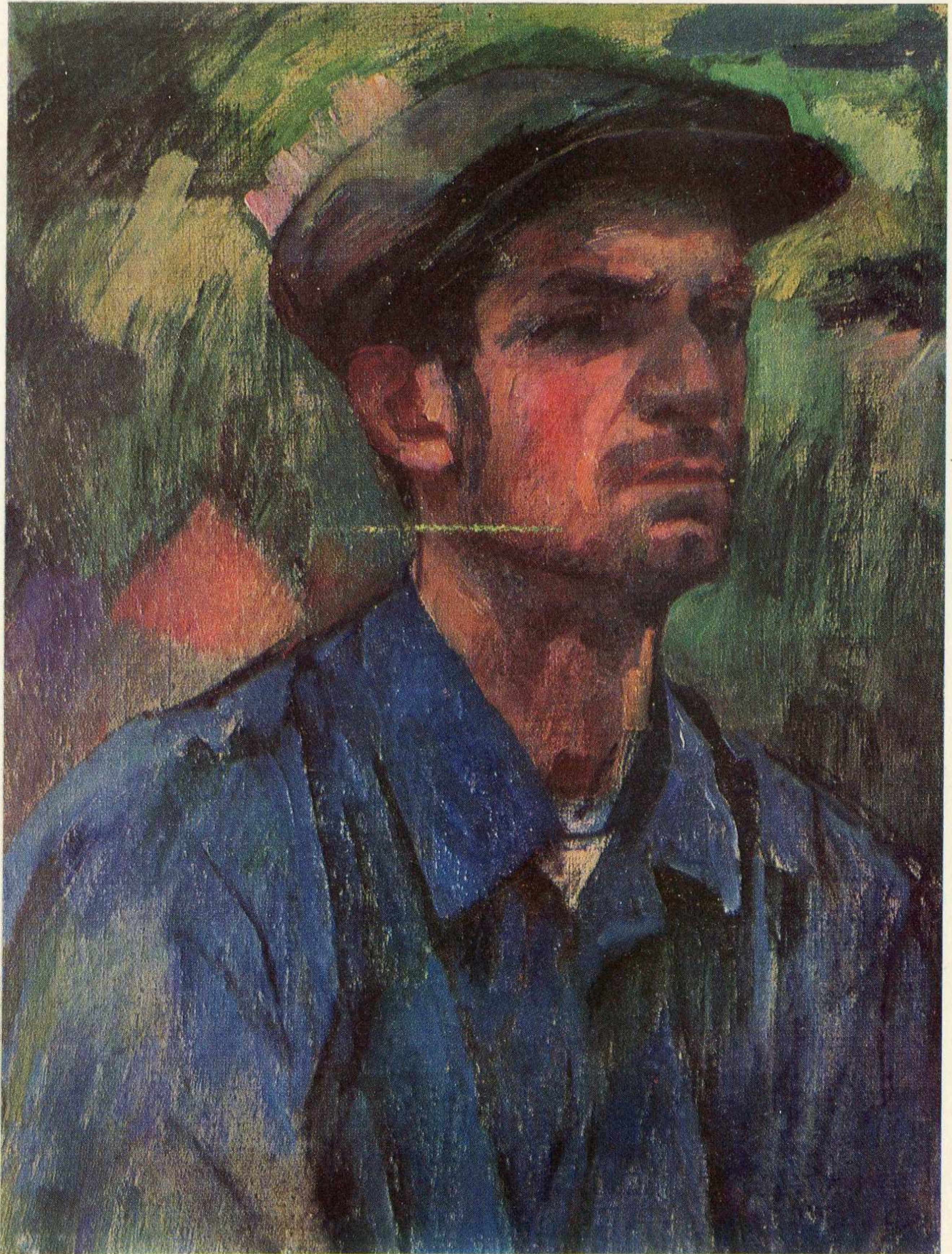
Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
ВЕЧІРНІЙ ПЕЙЗАЖ. Полотно, олія. 1930-і роки
П. Г. Волокидин.
ВЕЧЕРНИЙ ПЕЙЗАЖ. Холст, масло. 1930-е годы

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
РОБІТНИК. Етюд до картини «Зустріч робітниками Одеси Червоної Армії
у 1919 році». Полотно; олія. 1932—1933

П. Г. Волокидін.
РАБОЧИЙ. Этюд к картине «Встреча рабочими Одессы Красной Армии
в 1919 году». Холст, масло. 1932—1933

П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ З. М. ГАЙДАЙ. Полотно, олія. 1934—1935
П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ З. М. ГАЙДАЙ. Холст, масло. 1934—1935

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ О. М. ДЕРІБАСА. Полотно, олія. 1934—1935
П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ А. М. ДЕРИБАСА. Холст, масло. 1934—1935

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ ДРУЖИНИ ХУДОЖНИКА. Полотно, олія. 1935
П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ ЖЕНЫ ХУДОЖНИКА. Холст, масло. 1935

П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ ГІТАРИСТА З. І. КІПЧЕНКА. Полотно, олія. 1936

П. Г. Волокидін.
ПОРТРЕТ ГИТАРИСТА З. И. КИПЧЕНКО. Холст, масло. 1936

Київ, «Мистецтво», 1980

Ціна 6 коп.

Ціна комплекту 1 крб. 01 коп.
15 репродукцій

Київ,
«Мистецтво», 1980
